

AAB

Chestionarul de Autoevaluare a Aptitudinilor Bazale©

(descriere sintetică & instrucțiuni pentru cercetare)

Copyright CONSTANTIN Ticu

tconst@uaic.ro

(004) 0744 643 467

Descriere AAB

Chestionarul AAB (Autoevaluarea Aptitudinilor Bazale) permite o estimare, prin auto-raportare” a gradului de dezvoltare a aptitudinilor personale „bazale”, aptitudini perceptiv, cognitive, fizice și psihomotorii.

Modelul care stă la baza acestui instrument este cel propus de E.A. Fleishman în Handbook of Human Abilities (Fleishman, E.A. & Rely, M. E., 2008), model în care sunt descrise 5 categorii de aptitudini bazale (aptitudini fizice, perceptiv, cognitive, psihomotorii și sociale). Datorită controverselor legate de modul de definire și de operaționalizare a „aptitudinilor sociale”, în chestionarul AAB nu au fost propuse spre evaluare aceste „aptitudini”.

Chestionarul AAB este constituit din 52 de itemi în care sunt descrise și exemplificate fiecare dintre cele 52 de aptitudini ale modelului Fleishman, la care se adaugă 4 itemi de control reprezentativi pentru tendința de fațadă (o estimare măsurii în care persoana evaluată are tendința de a exagera în auto-evaluare).

Pentru fiecare dintre cei 57 de itemi ai Chestionarului AAB, persoana evaluată trebuie să citească, cu atenție, descrierea fiecărei aptitudini (și a celor 2 -3 exemple oferite), pentru a-și analiza propriile performanțe și a estima, prin auto-raportare, cât de dezvoltată este acea dimensiune. Estimarea gradului de dezvoltare a fiecărei aptitudini se realizează pe o scală în cinci trepte.

Însumarea valorilor auto-raportate pentru fiecare dintre cele 52 de aptitudini bazale permite estimarea gradului de dezvoltare a 4 clase/ categorii de aptitudini generale și a 14 categorii de aptitudini specifice.

1. **APTITUDINI PERCEPTIVE** (1.1. Aptitudini vizuale;1.2. Aptitudini auditive);
2. **APTITUDINI COGNITIVE** (2.1. Aptitudini verbale; 2.2. Aptitudini creative; 2.3. Aptitudini de raționament; 2.4. Aptitudini matematice; 2.5. Aptitudini de memorare; 2.6. Aptitudini spațiale; 2.7. Aptitudini atenționale);
3. **APTITUDINI PSIHOMOTORII** (3.1. Aptitudini de manipulare fină; 3.2. Aptitudini de control al mișcărilor; 3.3. Viteză și timp de reacție);
4. **APTITUDINI FIZICE** (4.1. Aptitudini de forță fizică; 4.2. Aptitudini de coordonare fizică).

Fiind bazat pe auto-raportare (estimarea subiectivă a gradului de dezvoltare a fiecărei aptitudini) Chestionarul AAB poate fi folosit doar în activități de consiliere (consiliere vocațională, managementul carierei, dezvoltare personală, coaching etc.). Nu recomandăm folosirea Chestionarului AAB în activități de selecție profesională sau evaluare psihologică periodică.

Chestionarul AAB este într-o etapă de calibrare și de verificare a calităților psihometrice. Din acest motiv recomandăm folosirea în sens orientativ a rezultatelor obținute și coroborarea lor cu informații obținute din alte surse (interviu, teste de aptitudini etc.).

FACTORII AAB

APTITUDINI PERCEPTIVE

Aptitudini vizuale

(–) **Aptitudini vizuale scăzute:** Dificultăți în sesizarea detaliilor fine ale unui obiect privit de aproape sau aflat la distanță mare, deficiențe în observarea obiectelor mici sau a mișcărilor fine de la marginea câmpului vizual și în aprecierea corectă a distanțelor dintre obiecte îndepărtate statice sau aflate în mișcare. Incapacitatea de diferențiere între o varietate de culori apropiate ca ton, puritate și luminozitate, dificultăți în observarea detaliilor fine ale obiectelor aflate în lumină orbitoare și incapacitatea de adaptare la întuneric și de identificare a unor detalii vizuale într-un spațiu întunecos.

(+) **Aptitudini vizuale ridicate:** Sesizarea detaliilor fine ale unui obiect privit de aproape sau aflat la distanță mare, observarea obiectelor mici sau a mișcărilor fine de la marginea câmpului vizual și aprecierea corectă a distanțelor dintre obiecte îndepărtate statice sau aflate în mișcare. Diferențierea între o varietate de culori foarte apropiate ca ton, puritate și luminozitate, observarea detaliilor fine ale obiectelor aflate în lumină orbitoare și capacitatea de adaptare la întuneric și de identificare a unor detalii vizuale într-un spațiu întunecos.

Aptitudini auditive

(–) **Aptitudini auditive scăzute:** Deficiențe în identificarea și diferențierea unor sunete foarte asemănătoare ca ton și volum, în recunoașterea și înțelegerea unui mesaj vocal complex, care a fost exprimat într-o manieră neclară sau în formularea și transmiterea clară a unui mesaj verbal complex. Dificultăți în identificarea precisă și urmărirea unui sunet într-un mediu foarte zgomotos sau în localizarea precisă a direcției unui sunet sau a mai multor sunete slabe sau care produc ecou.

(+) **Aptitudini auditive înalte:** Identificarea și diferențierea unor sunete foarte asemănătoare ca ton și volum, recunoașterea și înțelegerea unui mesaj vocal complex, care a fost exprimat într-o manieră neclară sau formularea și transmiterea clară a unui mesaj verbal complex. Identificarea precisă și urmărirea unui sunet într-un mediu foarte zgomotos sau localizarea precisă a direcției unui sunet sau a mai multor sunete slabe sau care produc ecou.

APTITUDINI COGNITIVE

Aptitudini verbale

(–) **Aptitudini verbale scăzute:** Dificultăți în înțelegerea semnificațiilor și subtilităților din mesaje scrise sau verbale complexe care conțin cuvinte și fraze puțin cunoscute. Carențe în exprimarea și comunicarea (scrisă sau verbală) unor idei subtile și complexe astfel încât acestea să poată fi înțelese de ceilalți.

(+) **Aptitudini verbale înalte:** Înțelegerea rapidă și corectă a semnificațiilor și subtilităților din mesaje scrise sau verbale complexe care conțin cuvinte și fraze puțin cunoscute. Talent în exprimarea și comunicarea (scrisă sau verbală) a unor idei subtile și complexe astfel încât acestea să poată fi înțelese de ceilalți.

Aptitudini creative

(–) **Aptitudini creative scăzute:** Dificultăți în generarea unor idei sau soluții pornind de la un subiect dat (fluență redusă) sau în imaginarea unor idei sau soluții originale, neobișnuite (originalitate scăzută); deficiențe în sesizarea rapidă a ceea ce nu merge, a problemelor care pot apărea sau a ceea ce nu se potrivește într-o argumentare (insensibilitate la probleme).

(+) **Aptitudini creative înalte:** Generarea unui număr cât mai mare de idei sau soluții pornind de la un subiect dat (fluență), imaginarea unor idei sau soluții originale, neobișnuite (originalitate) și sesizarea rapidă a ceea ce nu merge, a problemelor care pot apărea sau a ceea ce nu se potrivește într-o argumentare (sensibilitate la probleme).

Aptitudini de raționament

(–) **Aptitudini de raționament scăzute:** Dificultăți în utilizarea principiilor, teoriilor sau regulilor generale pentru a rezolva probleme concrete sau a explica situații complexe; deficiențe în găsirea sau crearea unor reguli, principii sau explicații logice pornind de la analiza legăturilor între lucruri sau evenimente aparent nerelaționate; aplicarea deficitară a unui set de reguli sau în folosirea mai multor reguli pentru clasificarea și organizarea unor obiecte, informații sau acțiuni diferite.

(+) **Aptitudini de raționament înalte:** Folosirea corectă a principiilor sau teoriilor generale pentru rezolvarea problemelor concrete sau explicarea situațiilor particulare (raționament deductiv); găsirea sau crearea unor reguli, principii sau explicații coerente pornind de la analiza legăturilor dintre lucruri sau evenimente aparent nerelaționate (raționament inductiv). Aplicarea corectă a unui set de reguli sau folosirea mai multor reguli pentru clasificarea și organizarea unor obiecte, informații sau acțiuni diferite (flexibilitate cognitivă).

Aptitudini matematice

(–) **Aptitudini matematice reduse:** Dificultăți în identificarea modului de rezolvare a unei probleme matematice și în utilizarea de algoritmi, metode și formule matematice; deficiențe în realizarea unor calcule matematice corecte prin folosirea unor operații de adunare, scădere, înmulțire și împărțire.

(+) **Aptitudini matematice înalte:** Identificarea cu ușurință a modului de rezolvare a unei probleme matematice dificile, prin utilizarea de algoritmi, metode și formule matematice (raționament matematic); ușurință în realizarea unor calcule matematice rapide și corecte, folosind operații de adunare, scădere, înmulțire și împărțire (calcul numeric).

Aptitudini de memorare

(–) **Aptitudini de memorare scăzute:** Dificultăți în memorarea unui număr mare de informații complexe, în combinarea și sinteza lor, cu scopul de a le înțelege sau a crea o schemă cu sens; deficiențe în detectarea rapidă a unei forme vagi pe un fond derutant și în compararea rapidă de litere, numere sau obiecte, oferite simultan sau după schimbări ale succesiunii lor.

(+) **Aptitudini de memorare înalte:** Memorarea cu ușurință a unui număr mare de informații complexe, combinarea și sinteza lor rapidă cu scopul de a le înțelege sau a crea o schemă cu sens; detectarea rapidă a unei forme vagi pe un fond neclar sau derutant și compararea rapidă de litere, numere sau obiecte oferite simultan sau după schimbări ale succesiunii lor.

Aptitudini spațiale

(–) **Aptitudini spațiale reduse:** Dificultăți legate de orientarea în spațiu sau într-un mediu necunoscut sau derutant (într-o clădire necunoscută, într-o pădure fără marcaje) sau dificultăți legate de manipularea mentală a unui obiect complex și de imaginarea modului în care va arăta el după ce îi va fi schimbată poziția sau rearanjate anumite părți componente.

(+) **Aptitudini spațiale înalte:** Orientarea cu ușurință în spațiu sau într-un mediu necunoscut sau derutant (într-o clădire necunoscută, într-o pădure fără marcaje) sau abilități înalte în manipularea mentală a unui obiect complex și imaginarea modului în care va arăta el după ce îi va fi schimbată poziția sau rearanjate anumite părți componente.

Aptitudini atenționale

(–) **Aptitudini atenționale scăzute:** Dificultăți în focalizarea atenției asupra unei sarcini complexe fără a se lăsa distras(ă) de factorii perturbatori (concentrarea atenției); deficiențe în trecerea de la un set de stimuli la altul și în utilizarea informațiilor din mai multe surse simultan (mobilitatea atenției).

(+) **Aptitudini atenționale înalte:** Focalizarea cu ușurință a atenției asupra unei sarcini complexe fără a se lăsa distras(ă) de factorii perturbatori (concentrarea atenției) cu trecerea rapidă de la un set de stimuli la altul și utilizarea corectă a informațiilor din mai multe surse simultan (mobilitatea atenției).

APTITUDINI PSIHOMOTORII

Aptitudini de manipulare fină

(–) **Manipulare fină scăzută:** Dificultăți în coordonarea fină a degetelor mâinii pentru a apuca, manipula sau asambla obiecte foarte mici; imprecizie și probleme în păstrarea stabilității mâinilor și a brațelor pentru realizarea unor activități complexe și minuțioase.

(+) **Manipulare fină înaltă:** Coordonarea fină a degetelor mâinii pentru a apuca, manipula sau asambla obiecte foarte mici; precizie și păstrarea cu ușurință a unei stabilități mari a mâinilor și a brațelor pentru realizarea unor activități complexe și minuțioase; mișcarea mâinilor și brațelor cu rapiditate și îndemânare pentru a efectua un ansamblu de activități complexe și bine coordonate.

Aptitudini de control al mișcărilor

(–) **Control al mișcărilor redus:** Dificultăți în selectarea mișcării potrivite atunci când există mai multe semnale și mai multe posibilități de răspuns; deficiențe în coordonarea precisă a brațelor sau picioarelor, pentru a executa activități complexe, atunci când restul corpului este nemișcat. Probleme în ajustarea unor mișcări precise și repetate și în modificarea mișcărilor în funcție de deplasarea foarte rapidă și imprevizibilă a unui obiect.

(+) **Control al mișcărilor înalt:** Selectarea rapidă a mișcării potrivite atunci când există mai multe semnale și mai multe posibilități de răspuns; coordonarea precisă a brațelor sau picioarelor, pentru a executa activități complexe, atunci când restul corpului este nemișcat. Ajustarea rapidă a unor mișcări precise și

repetate și modificarea corectă a mișcării în funcție de deplasarea foarte rapidă și imprevizibilă a unui obiect.

Viteză și timp de reacție

(–) **Viteză și timp de reacție scăzute:** Dificultăți legate de capacitatea de a reacționa rapid și corect la apariția unui stimul; deficiențe în realizarea unor mișcări rapide ale degetelor și încheieturii mâinilor pentru a realiza o activitate complexă într-un interval de timp foarte scurt; mișcarea deficitară a brațelor sau picioarelor pentru activități care solicită un timp de reacție mic.

(+) **Viteză și timp de reacție înalte:** Reacții rapide la apariția unui stimul neașteptat și complex; mișcarea rapidă a degetelor și a încheieturilor mâinilor pentru a realiza o activitate complexă într-un interval de timp foarte scurt; mișcarea rapidă a brațelor sau picioarelor pentru activități care solicită un timp de reacție mic.

APTITUDINI FIZICE

Aptitudini de forță fizică

(–) **Forță și rezistență fizică scăzute:** Dificultăți în realizarea unor activități ce presupun ridicarea, transportarea sau împingerea unui obiect foarte greu utilizând o forță musculară de intensitate mare sau în utilizarea forței brațelor sau a umerilor pentru susținerea propriului corp; deficiențe în utilizarea forței abdomenului sau spatelui pentru a realiza mișcări ce presupun efort și un timp mare de execuție.

(+) **Forță și rezistență fizică înalte:** Ridicarea, transportarea sau împingerea unui obiect foarte greu utilizând o forță musculară de intensitate mare, utilizarea forței brațelor sau a umerilor pentru susținerea propriului corp sau utilizarea forței abdomenului sau spatelui pentru a realiza mișcări ce presupun efort și un timp mare de execuție.

Aptitudini de coordonare fizică

(–) **Coordonare efort fizic redusă:** Dificultăți în realizarea de activități care presupun capacitatea de a întinde, răsuci sau încorda corpul în poziții puțin obișnuite; coordonarea deficitară a celor patru membre pentru a realiza mișcări complexe care presupun un grad mare de flexibilitate și probleme legate de păstrarea sau recâștigarea echilibrului dintr-o poziție instabilă.

(+) **Coordonare efort fizic înaltă:** Capacitatea de a întinde, răsuci sau încorda corpul în poziții puțin obișnuite; buna coordonare a celor patru membre pentru a realiza mișcări complexe care presupun un grad mare de flexibilitate cu păstrarea sau recâștigarea echilibrului dintr-o poziție instabilă.

DEZIRABILITATE SOCIALĂ

(–) **DEZIRABILITATE SOCIALĂ:** Tendința (conștientă) de a fi realist(ă) sau chiar hiper-critic(ă) în prezentarea de sine, fără a încerca să facă o impresie bună sau tendința (inconștientă) de exagera în autoevaluare, în sensul de a minimaliza calitățile personale sau conduitele morale proprii (respectarea regulilor, onestitate, moralitate etc). Scoruri mici la această scală indică tendința persoanei evaluate de a exagera în sensul negării aptitudinilor personale (posibil profil invalid!).

(+) **DEZIRABILITATE SOCIALĂ:** Tendința (conștientă) de a exagera în prezentarea de sine, pentru a face o impresie bună în fața celorlalți sau exagerarea (inconștientă) în autoevaluarea calităților personale sau a conduitelor morale (respectarea regulilor, onestitate, moralitate etc). Scoruri mari la această scală indică tendința persoanei evaluate de a exagera în auto-evaluarea aptitudinilor personale (posibil profil invalid!).

ÎNREGISTRARE DATE AAB

Pentru scorare manuală & cercetare

1. Se creează o bază de date în care fiecare item al chestionarului AAB se definește ca o variabilă numerică cu rădăcina AAB (AAB1, AAB2, AAB3 .... AAB30) la care se adaugă variabile socio-demografice.
2. În baza de date, pentru toți itemii, se introduc valorile pe scale ale răspunsurilor oferite de fiecare subiect (în foarte mică măsură = 1, în mică măsură = 2, în măsură medie = 3, în mare măsură = 4, în foarte mare măsură = 5).
3. După introducerea în baza de date a valorilor bifate pe chestionar și salvarea bazei de date ("Nume_bazadate AAB_0.sav") se verifică corectitudinea datelor introduse pentru identificarea eventualelor erori de înregistrare (11, în loc de 1; 22 în loc de 2 etc.) În SPSS se pot verifica prin: *Analyze - Descriptive statistics – Frequencies, Minimum si Maximum*).
4. În aceeași bază de date se introduc și valorile la celelalte probe psihologice sau alte variabile luate în calcul în designul de cercetare și se calculează scorurile pe factori la acest probe psihologice/ variabile.
5. Se trimite baza de date corect completată la adresa tconst@uaic.ro solicitând verificarea consistenței interne și calcularea scorurilor pe factori.

Pentru scorare automată & generare profil psihologic

Chestionarul AAB poate fi aplicat și în format electronic (on-line), prin invitații e-mail trimise de pe platforma **PsihoProfile** (www.psihoprofile.ro). Detaliile succinte referitoare la utilizarea PsihoProfile se găsesc la adresa <https://goo.gl/4vXNfy> sau pe pagina web <http://www.psihoprofile.ro/Public/Viitorul>.

Dacă se dorește aplicarea chestionarului în format imprimat (creion-hârtie) și înregistrarea ulterioară în baza de date PsihoProfile (alături de chestionarele aplicate on-line), după logarea pe PsihoProfile, în secțiunea *EVALUARE - Aplică chestionare – (selectează) AAB - Introdu răspunsuri*, pot fi introduse datele de pe chestionarele aplicate în varianta imprimată.

La finalul cercetării (după aplicarea/ înregistrarea tuturor chestionarelor), pentru a avea acces la baza de date cu toate chestionarele completate (on-line - introduse automat sau imprimat - introduse manual), se va trimite un e-mail la adresa tconst@uaic.ro pentru a solicita baza de date, precizând: *Numele si prenumele studentului/ cercetătorului* (clientului PsihoProfile, cel care a oferit spre completare chestionarul), *Denumirea chestionarului/ chestionarelor aplicate*, intervalul în care au fost culese datele și numărul aproximativ de persoane evaluate. Ca răspuns la acest e-mail se va primi o bază de date în format Excel sau SPSS cu toate chestionarele completate (itemi și scoruri pe factori).

Citare AAB

Descriere instrument

(de introdus în secțiunea *Metodologia / Designul cercetării: Instrumente utilizate*)

Chestionarul **AAB** (Autoevaluarea Aptitudinilor Bazale) permite o estimare, prin auto-raportare” a gradului de dezvoltare a aptitudinilor perceptiv, cognitive, fizice și psihomotorii. Chestionarul AAB este constituit din 52 de itemi în care sunt descrise și exemplificate fiecare dintre cele 52 de aptitudini ale modelului Fleishman (Fleishman, E.A. & Rely, M. E., 2008), la care se adaugă 4 itemi de control reprezentativi pentru tendința de a exagera în autoevaluare. Însurarea valorilor raportate de persoane evaluate permite estimarea gradului de dezvoltare a celor 4 clase/ categorii de aptitudini generale și a 14 categorii de aptitudini specifice. Fiind bazat pe autoraportare, Chestionarul AAB poate fi folosit doar în activități de consiliere (consiliere vocațională, managementul carierei, dezvoltare personală, coaching etc.).

Citare:

Constantin T., Nicuță G, & Gomoescu C., (2022), Design and validation of a Self-Report Measure of Abilities (AAB Questionnaire) Based on Fleishman’s Taxonomy: Preliminary Findings (manuscris)

Date statistice AAB

Indicatori statistici generali:

(ultima versiune AAB, **1 287 s**; actualizare: 06.09.22)

	Statistics					
	Nr. de evaluări	Alpha Cronbach	Mean	Std. Deviation	Skewness	Kurtosis
APTITUDINI_PERCEPTIVE	1287	.812	24.03	8.37	.040	.178
Aptitudini vizuale	1287	.772	13.90	5.29	.007	-.051
Aptitudini auditive	1287	.770	10.14	4.10	.046	-.319
APTITUDINI_COGNITIVE	1287	.914	44.52	14.96	-.095	.035
Aptitudini verbale	1287	.806	9.05	3.74	-.072	-.503
Aptitudini creative	1287	.738	6.72	2.80	-.111	-.526
Aptitudini raționament	1287	.786	9.08	3.63	-.189	-.467
Aptitudini matematice	1287	.778	3.31	2.35	.255	-.878
Aptitudini memorare	1287	.751	8.59	3.34	.004	-.306
Aptitudini spațiale	1287	.654	3.98	1.99	.043	-.585
Aptitudini atenționale	1287	.613	3.78	2.08	.108	-.627
APTITUDINI_PSIHOMOTORII	1287	.885	21.26	8.09	.013	-.209
Aptitudini manipulare fină	1287	.785	6.12	3.03	.014	-.593
Aptitudini control mișcări	1287	.812	8.61	3.58	-.063	-.398
Timp reacție	1287	.709	6.53	2.72	-.061	-.502
APTITUDINI_FIZICE	1287	.897	12.54	8.44	.566	-.311
Aptitudini forță fizică	1287	.892	7.52	5.47	.429	-.781
Aptitudini coordonare	1287	.819	5.02	3.91	.731	-.102

Versiuni AAB și consistență internă pe factori

	v2 AAB 2021 1567 s	v2 AAB 2022 1 287 s
APTITUDINI_PERCEPTIVE	.797	.812
Aptitudini vizuale	.721	.772
Aptitudini auditive	.707	.770
APTITUDINI_COGNITIVE	.893	.914
Aptitudini verbale	.754	.806
Aptitudini creative	.670	.738
Aptitudini raționament	.735	.786
Aptitudini matematice	.763	.778
Aptitudini memorare	.714	.751
Aptitudini spațiale	.505	.654
Aptitudini atenționale	.522	.613
APTITUDINI_PSIHOMOTORII	.863	.885
Aptitudini manipulare fină	.760	.785
Aptitudini control mișcări	.763	.812
Timp reacție	.668	.709
APTITUDINI_FIZICE	.881	.897
Aptitudini forță fizică	.866	.892
Aptitudini coordonare	.817	.819

